

“การส่งเสริมบทบาทสตรีในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี”¹

ศณิศร บางยี่ขัน / ธีรธร ญาณพิสิฏกุล²

บทความนี้เป็นผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การส่งเสริมบทบาทสตรีในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี” ที่ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้สตรีได้เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการจัดการความขัดแย้งโดยใช้กระบวนการสันติวิธี โดยจะกล่าวถึง บทบาทของสตรีกับความมั่นคงในปัจจุบัน บทบาทของสตรีกับบริบทความมั่นคงใหม่ หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid-19 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และทัศนคติหรืออุปสรรคในการส่งเสริมบทบาทสตรี

1. บทบาทของสตรีกับความมั่นคงในปัจจุบัน

สถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มักจะส่งผลต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบที่เป็นผู้หญิงและเยาวชนเป็นส่วนมาก ทำให้มีการส่งเสริมให้สตรีเข้าไปมีบทบาทในด้านความมั่นคงมากขึ้น เช่น การเพิ่มทหารหญิงของหน่วยงานทหารในประเทศ ตะวันออกกลาง การเพิ่มเจ้าหน้าที่หญิงในหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น ซึ่งการส่งเสริมบทบาทสตรีที่มากขึ้นจะช่วยให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความรู้สึกอึดใจ มีความไว้วางใจต่อหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น

¹สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (กองความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การส่งเสริมบทบาทสตรีในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2565 ณ โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ โดยมีวิทยากร ดังนี้ ผศ.ดร. อัมพร หมดเด็น อาจารย์ประจำคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ ผศ.ดร. กษิร ชีพเป็นสุข รองคณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ดร.สุภาสมเด็จ ยูนยะสิทธิ์ สถาบันสิทธิมนุษยชน และสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

²เรียบเรียงโดย ศณิศร บางยี่ขัน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ และ นางสาวธีรธร ญาณพิสิฏกุล เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กองความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ

1.1 แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประเด็นความมั่นคงภายหลังปี ค.ศ. 1990 หลังการเกิดสงครามเย็น ด้วยการทำงานของรัฐอย่างเดี่ยวอาจจะล้าสมัย จึงเกิดเป็นแนวความคิดความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรสหประชาชาติ (UN) ได้มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ หากมนุษย์ไม่มีมีการพัฒนาศักยภาพต่างๆ ก็จะไม่สามารถสร้างหรือทำให้เกิดความปลอดภัยได้ และมีการพูดถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การเคารพ และการปฏิบัติที่ต้องมีความเท่าเทียมกัน ซึ่งองค์กรต่างๆ พยายามที่จะนำแนวคิดเหล่านี้ไปปรับใช้

ประเทศไทยก็มีการพูดถึงความมั่นคงของมนุษย์ และนำแนวคิดดังกล่าวไปปรับใช้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี ของรัฐบาลไทยได้แสดงถึงการปรับรูปแบบแผนให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัย และมีการใช้ดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index) มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไทยมีความพยายามที่จะส่งเสริมสันติภาพเชิงบวกมากขึ้น

1.2 บริบทสถานการณ์ความมั่นคงรูปแบบใหม่ (Non-traditional security) มีภัยคุกคามที่แตกต่างจากเดิม ได้เปลี่ยนบริบทและแนวคิดของการรับมือกับภัยคุกคามอย่างสิ้นเชิง และได้รับผลกระทบเป็นมุมกว้างในทุกมิติ เช่น ความเป็นอยู่ของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ สภาพเศรษฐกิจ ฯลฯ

1) อิทธิพลอำนาจอ่อน หรืออำนาจละมุน (Soft Power) มีผลต่อการขยายอิทธิพลระหว่าง

ประเทศอย่างมากในบริบทความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบัน แตกต่างจากความมั่นคงแบบดั้งเดิมที่เป็นการแทรกแซงทางทหาร เช่น ระบบเศรษฐกิจ ปริมาณการค้า การนำเข้า-ส่งออกสินค้า และวัฒนธรรม ในส่วนของความมั่นคงของมนุษย์นั้นจะมีปัญหาความยากจน การขาดแคลนอาหาร อาชญากรรม การค้ามนุษย์ รวมถึงโรคระบาดที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น เชื้อไวรัส Covid-19 ฝิดาซาลิง เป็นต้น อันเป็นภัยความมั่นคงที่กระทบต่อมนุษย์โดยตรง ความมั่นคงของมนุษย์นั้นมีความเชื่อมโยงกับสังคมการเมืองอย่างมาก เช่น กลุ่มที่ไม่ได้รับการใส่ใจจากรัฐ ชนกลุ่มน้อยที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากนโยบาย เป็นต้น

2) ภัยคุกคามจากเศรษฐกิจ ส่งผลให้ประชาชนไม่มีรายได้ที่เหมาะสม มีปัญหาด้านสุขภาพ หากประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีก็จะส่งเสริมให้มีความสามารถในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยสิ่งสำคัญที่สุด คือ สังคมการเมือง ถ้ารัฐต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในสังคมการเมืองจะต้องมีการแก้ไขมุมมองของความมั่นคงทางจารีตที่มุ่งเน้นไปที่การปกป้องของเขตแดนที่บริหารโดยรัฐเอง แต่รัฐจำเป็นจะต้องมีการหาพันธมิตรในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงแบบถาวรและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยกลุ่มผู้หญิงเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญและกลุ่มอื่นๆ เช่น ผู้นำศาสนา เยาวชน เป็นต้น หากมีความพยายามจะเชื่อมกลุ่มเหล่านั้นให้มามีส่วนร่วมมากกับรัฐมากขึ้น ก็จะสามารถเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับรัฐได้ ซึ่งในอดีตการใช้ศาสนาเป็นหัวข้อในการชักจูงผู้คน การดำเนินกิจกรรม

ต่างๆ ศาสนาจึงเป็นหนึ่งในหน่วยสำคัญต่อการเข้าถึงชุมชน การรวมกลุ่มของเยาวชนที่ต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่างๆ ของภาครัฐและภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)

1.3 บทบาทผู้หญิงในการสร้างความมั่นคงหรือสันติภาพ ผู้หญิงมีส่วนสำคัญในการสร้างสันติภาพอย่างมีนัยสำคัญ

ประการแรก การไม่เพียงพอของจำนวนประชากรเพศชายส่งผลให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เวลาเกิดเหตุการณ์ความรุนแรง ผู้หญิงจะเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบ ในการสูญเสียสามีและลูก ส่งผลให้ผู้หญิงกลายเป็นเสาหลักของครอบครัว ซึ่งเป็นบทบาทผู้หญิงที่สามารถทำให้ผู้หญิงแทรกซึมได้ในผู้คนหลายๆ กลุ่ม จึงเป็นเหตุผลหลักที่มีการเสริมสร้างบทบาทผู้หญิงมากขึ้น หน่วยงานสากลต่างๆ ได้ให้ความสนใจในการส่งเสริมในประเด็นต่างๆ มากขึ้น

ประการที่สอง การเพิ่มจำนวนผู้หญิงในหน่วยงานความมั่นคง การมีมุมมองที่แตกต่างจากเพศชายจะช่วยเติมเต็มรายละเอียดต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น เช่น ตำรวจหรือทหารหญิง เป็นต้น ส่งผลให้การเข้าไปในชุมชนจะทำให้ประชาชนรู้สึกอุ่นใจและปลอดภัยมากขึ้น การจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Woman : CEDAW) (สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเห็นชอบเมื่อปี 2522) ทำให้เห็นถึงความก้าวหน้าและมีบทบาทอย่างมากของผู้หญิงในปัจจุบัน

2. บทบาทของสตรีกับบริบทความมั่นคงใหม่ หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid-19 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2.1 สถานการณ์พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ที่มีความขัดแย้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 มีการใช้ความรุนแรงนั้นกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ทำให้เกิด

ความกลัวแก่คนในพื้นที่และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน โดยเฉพาะชุมชนทำด้านตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอปอนาะ ญีฮาด ผู้นำศาสนาในชุมชนมีการฝึกให้เยาวชนใช้อาวุธและโจมตีกลุ่มตรงข้ามศาสนาหลักจากเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นทำให้ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนข้างเคียงหรือ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการโจมตีเดินทางออกจากพื้นที่ดังกล่าวเนื่องจากกังวลเรื่องความปลอดภัย หน่วยงานไทยได้พยายามช่วยเหลือให้ชาวบ้านได้กลับคืนสู่ถิ่นที่อยู่เดิมผ่านการพยายามฟื้นฟูชุมชน

กลุ่มผู้หญิงเป็นหลักในการฟื้นฟู โดยจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจทำเครื่องแกง ทำให้เกิดความเชื่อมโยงและสมานฉันท์ระหว่างกลุ่มผู้หญิงต่างศาสนาในพื้นที่รวมถึงการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจหากมีความร่วมมือที่มากขึ้นปัญหาและความรุนแรงที่ผู้หญิงได้รับจะถูกให้ความสนใจมากในระดับสังคมและประชาคมโลกเช่นเดียวกับคณะทำงานวาระผู้หญิงชายแดนใต้ (PAOW) เป็นกลุ่มที่เรียกร้องให้รัฐหันมาสนใจประเด็นปัญหาและความต้องการของผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นรวมถึงขับเคลื่อนให้มีการส่งเสริมบทบาทสตรีเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้หญิงในอนาคต เช่น การเพิ่มพื้นที่ให้แก่ผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบาย ควรมีการส่งเสริมเวทีที่สนับสนุนให้ผู้หญิงได้มีการแสดงออกความคิดเห็นอย่างอิสระและผลักดันให้ผู้หญิงมีบทบาทในหน่วยงานอื่นๆ มากขึ้น เป็นต้น การส่งเสริมดังกล่าวจะช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างอย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายเนื่องจากผู้หญิงจำนวนมากขาดทักษะที่จำเป็น เช่น กลุ่มชาวพุทธในพื้นที่ชายแดนภาคใต้จะมีทักษะที่แตกต่างจากชาวมุสลิมอย่างมาก รวมถึงแนวคิดชายเป็นใหญ่ที่ฝังลึกอยู่ในสังคมเอเชียด้วยกรอบคิดดังกล่าวปลูกฝังอยู่ในวัฒนธรรมมาอย่างยาวนานและอาจจะต้องใช้เวลาในการแก้ไข ส่งผลให้ผู้หญิงไม่ได้รับการพูดคุย

แลกเปลี่ยนกับสังคมอื่นๆ และการมีส่วนร่วมทางสังคมที่ทำให้เกิดการยอมรับและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

2.2 สภาพวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความคล้ายคลึงกันกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของผู้คนในแต่ละประเทศในภูมิภาค ส่งผลให้มิติด้านความมั่นคงก็มีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 เป็นเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญต่อการระบาดที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อสูง รัฐบาลฟิลิปปินส์และรัฐบาลอินโดนีเซียบริหารจัดการสถานการณ์แบบหลากหลายมิติ ซึ่งโรคระบาดไม่ใช่ภัยคุกคามเดียวที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ จึงมีการออกนโยบายให้ทุกหน่วยงานและเจ้าหน้าที่รัฐให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ทั้งข้อมูลพื้นฐาน การป้องกัน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร เนื่องจากมีรายงานว่าการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กผ่านอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นในช่วงการระบาด และผู้หญิงก็มีภาระร่วมเพิ่มมากขึ้น เช่น งานบ้านที่ไม่ได้มีค่าตอบแทน ข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่างานบ้านก็ยังเป็นภารกิจหลักของผู้หญิงอยู่ เป็นต้น

1) รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้รายงานว่าผู้มีหญิงถูกทำร้ายจากความรุนแรงในครอบครัว แม้ในบางประเทศมีรายงานความรุนแรงจำนวนที่ลดน้อยลงแต่ในความเป็นจริงนั้นกลับมีจำนวนเหยื่อเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากในช่วงการระบาดของ Covid-19 ผู้หญิงถูกกักอยู่ในครอบครัวและตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงได้ง่ายขึ้นหากมีการออกจากบ้านความรุนแรงก็จะลดลงเนื่องจากเหยื่อสามารถร้องเรียนหรือแจ้งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้าช่วยเหลือได้ การใช้ความรุนแรงภายในครอบครัวมีรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น การทะเลาะ ไม่สนใจ นั้นเป็นความรุนแรงด้านจิตใจ ส่วนการทะเลาะ ตบตี ทำร้ายร่างกายถือว่าเป็นความรุนแรงด้านอาวุธ ในมุมมองของผู้หญิงพบว่ามุมมองต่อความรุนแรงที่แตกต่างกัน เป็นต้น

2) ปัจจุบันกลุ่มแนวคิดสุดโต่งมีการพึ่งพาสื่อออนไลน์และมีอิทธิพลอย่างมากในโลกออนไลน์ มีการจัดทำเนื้อหาที่เชื่อเชื้อมากขึ้น แม้ประเทศไทยยังไม่มีรายงานถึงกรณีการเชื่อเชื้อมากขึ้นให้ผู้หญิงเข้ามาแต่งงานร่วมกันกับกลุ่มหัวรุนแรง ผู้ต้องการแยกดินแดน ผ่านมิติการใช้คำพูดโน้มน้าวทางการเมืองศาสนา เพื่อให้สนใจและเข้าร่วมขบวนการ โดยผู้ที่เข้าร่วมขบวนการมักมีการใช้ความเป็นชายดึงดูด เช่น หน้าตา ทรัพย์สิน หลอกหลวงเพื่อให้ผู้หญิงเข้าร่วมขบวนการแนวคิดสุดโต่งมากขึ้น เป็นต้น

3) การปฏิบัติการของกลุ่มเชื้อหังจะถูกโยงใช้กับอำนาจความรุนแรงโดยเฉพาะในเอเชียและปรากฏในภูมิภาคเอเชียอย่างกว้างขวางมาก ประเทศไทยในปี พ.ศ. 2548 มีเหตุการณ์สร้างความรุนแรงเกิดขึ้นซึ่งโยงไปถึงกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มหัวรุนแรงสุดโต่งแนวคิดขวาจัด เหตุการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ามีความน่าห่วงกังวลหากไม่มีการจัดการที่เข้มแข็งพอในการใช้ร่างบังคับกฎหมายต่างๆ ซึ่งจะต้องมีการตอบสนองต่อปัญหาอย่างรวดเร็วหรือการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวัง และมีมาตรการรองรับเพื่อให้เกิดการตระหนักถึงประเด็นปัญหาแนวความคิดสุดโต่งทั้งในและนอกประเทศที่เป็นประเด็นที่แพร่ขยายไปทั่วโลก รวมถึงการสร้างความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหา โดยมีกรณีตัวอย่าง ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เมื่อผู้หญิงอยู่ในบ้านมีการแต่งกายล้าลองเพื่อความสะดวกต่อการทำงานบ้าน แต่เมื่อมีการเดินทางเข้าไปในพื้นที่ที่มีความรุนแรงเกิดขึ้นจะถูกรับว่าประพฤติตัวไม่ถูกต้อง ซึ่งองค์กรที่ทำงานด้านศาสนาเผยให้เห็นว่ามีผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนของผู้ชาย จากรายงาน CEDAW ได้พบความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อความรุนแรงทางเพศและได้นำแนวคิดรุนแรงสุดโต่งทางศาสนาอิสลามมาใช้เป็นข้ออ้างในการก่อความรุนแรง เช่น การขลิบ การนำพิธีกรรมเข้ามาใช้เพื่อเป็นข้ออ้างของความรุนแรง เป็นต้น

2.3 ความร่วมมือระหว่างประเทศ กระบวนการการสร้างความตระหนักนั้นหน่วยงานระดับนานาชาติและกลุ่มประเทศอาเซียนควรมีการจัดหาวิธีป้องกันและการสนับสนุนความมั่นคงของผู้หญิง เช่น การตั้งศักยภาพของผู้หญิงเพื่อให้เข้าถึงทักษะที่หลากหลายและเท่าเทียมกับเพศชาย รวมถึงการพัฒนาอย่างหลากหลายเพื่อรับมือกับการขยายตัวของกลุ่มแนวคิดสุดโต่งและควรมีการทำงานร่วมกันกับสหประชาชาติการส่งเสริมด้านการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้หญิง เด็ก เยาวชน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม พบว่าในประชาคมอาเซียนมีการจัดทำวาระ Women Peace and Security ในการเสริมสร้างศักยภาพผู้หญิงในพื้นที่ความขัดแย้งและได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม โดยผู้นำอาเซียนก็ได้มีการประชุมและกำหนดหลักสำคัญในการดำเนินงานของวาระ Women Peace and Security เช่น มีการกำหนดให้มีตัวแทนผู้หญิงสามารถเข้าไปทำงานในคณะทำงานวาระผู้หญิงฯ PAOW ที่เป็นกลไกที่อาเซียนตั้งขึ้นภายใต้สถาบันอาเซียนเพื่อสันติภาพและความสมานฉันท์ (ASEAN Institute for Peace and Reconciliation : AIPR) เพื่อส่งเสริมศักยภาพประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการขจัดความขัดแย้ง ซึ่งผู้นำอาเซียนก็ให้การตกลงที่จะสนับสนุนกลไกดังกล่าว

2.4 การทำงานขององค์กรเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคชุมชนเข้ามาส่งเสริมสถานภาพของผู้หญิง เช่น การเชิญให้สัมภาษณ์ของผู้ที่ทำงานด้านสันติภาพและความมั่นคงโดยเผยแพร่ทางวิทยุและเปิดโอกาสให้ผู้สนใจได้แลกเปลี่ยนประเด็นปัญหาาร่วมกัน เป็นต้น ทั้งนี้ประเทศไทยได้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับผู้หญิงสันติภาพ และความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เรียบร้อยแล้วซึ่งในอนาคตอาจจะมีการส่งเสริมให้มีการนำไปใช้ในพื้นที่อื่นๆ โดยวาระการดำเนินงาน

เกี่ยวกับผู้หญิง สันติภาพ และความมั่นคงมุ่งเน้นไปที่ การป้องกัน การคุ้มครอง การมีส่วนร่วม และการฟื้นฟู เยียวยา โดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดทำมาตรการป้องกัน มาตรการ เยียวยา การพิทักษ์สิทธิให้แก่ผู้หญิง และการส่งเสริม ให้มีกลไกเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าวเพื่อใช้ในการ แก้ไขปัญหาความรุนแรง

3. ทศนคติหรืออุปสรรคในการส่งเสริม บทบาทสตรี

ทศนคติหรืออุปสรรคต่อการทำงานในหน่วยงานที่มีต่อผู้หญิง เช่น เพื่อนร่วมงานเพศชายหรือผู้บังคับบัญชาไม่เปิดโอกาสให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากข้อจำกัดทางเพศที่อาจส่งผลกระทบต่อผลกำลัง และไม่เข้มแข็งเท่าเจ้าหน้าที่เพศชาย แต่ผู้หญิงนั้น มีความละเอียดรอบคอบมากกว่าและมีความเข้าใจถึงประเด็นปัญหาที่ผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงพบเจอ ทั้งนี้ การส่งเสริมบทบาทสตรีเป็นเรื่องที่หลากหลายหน่วยงานให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแต่ยังมีอุปสรรคในการดำเนินงาน เช่น ในกรณีการตกเป็นเหยื่อจากการล่วงละเมิด ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจะไม่สามารถให้ผู้อื่นเข้าใจโดยเฉพาะเพศตรงข้ามเนื่องจากขาดผลทางจิตใจ และความบอบช้ำ

ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้หญิงเข้ามามีบทบาทจึงเป็นสิ่งสำคัญและควรสนับสนุนเนื่องจากภาพลักษณ์ของผู้หญิงมีความเป็นมิตร สามารถเข้าถึงและมีความสมัครใจที่จะช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง เช่น สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้จัดทำนโยบายที่สะท้อนถึงความมั่นคงของมนุษย์ ทำให้มิติมุมมองของความมั่นคงของมนุษย์มีหลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างทางเพศ ศาสนา หรือเชื้อชาติ ทุกคนจะคุ้มครองและถูกปกป้องจากการไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งหน่วยงานรับปฏิบัติจำเป็นจะต้องมีการเข้าใจในการกำหนดโครงการอย่างแท้จริง แต่นโยบายดังกล่าวอาจจะไม่ได้กล่าวถึงเรื่องของความมั่นคงของผู้หญิงโดยตรง เป็นต้น

3.1 ภาพรวมความมั่นคงยังเป็นสิ่งที่ประชาชนทั่วไปไม่สามารถเข้าถึงได้ การส่งเสริมบทบาทผู้หญิงมีความหลากหลายและสามารถทำได้หลายช่องทางแต่ความมั่นคงส่วนใหญ่ถูกมองว่าเป็นเรื่องของทหาร ชาติ รัฐชาติ รวมถึงความมั่นคงของมนุษย์ ยังไม่ได้ถูกมองในระดับบุคคลทั่วไป รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะต้องเพิ่มความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชนมากขึ้นโดยเฉพาะหน่วยงานรัฐที่จะเป็นผู้ให้บริการแก่ประชาชน ดังนั้น การส่งเสริมให้สตรีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นจึงเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากผู้หญิงมีลักษณะเฉพาะ เช่น ประณีประนอม ประสานความร่วมมือต่างๆ ได้ดี เป็นต้น อย่างไรก็ตามการทำงานในทุกมิติการอนุญาตให้ผู้หญิงเข้าไปมีบทบาทที่เท่าเทียม ผู้หญิงควรจะต้องมีศักยภาพเพียงพอ เช่น ศักยภาพทางเศรษฐกิจ เป็นต้น จึงจะสามารถเข้าไปมีบทบาทในหน่วยงานหรือทำโครงการและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้อื่นในชุมชนได้ด้วย

3.2 กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การจัดทำพื้นที่นาร่องเพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย ปราศจากอาวุธ และเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มสามารถเข้ามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ควรมีการสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มแนวคิดหัวรุนแรงสุดโต่ง โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น สังคมเพศชายเป็น

ใหญ่ยังคงพบเห็นได้ทั่วไปซึ่งเป็นข้อจำกัดทางด้านวัฒนธรรมของพื้นที่ หากชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกันหรือมีส่วนร่วมกับภาคประชาสังคม ภาครัฐ เอกชน วิชาการและสื่อมวลชน ในการเฝ้าระวัง การให้อภัย ความรู้แก่ชุมชน การให้การศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญให้ความตระหนักรู้ตั้งแต่ระดับเยาวชนซึ่งการถ่ายทอดแนวคิดสุดโต่งเกิดจากการถ่ายทอดและการสื่อสาร การแสดงออก ทำให้เกิดความคิดสุดโต่งขึ้น ทุกภาคส่วนและผู้นำชุมชนควรเป็นตัวหลักในการแก้ไขปัญหา

3.3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายและเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ผู้หญิงในพื้นที่เสี่ยง ผู้หญิงสามารถเป็นหน่วยเฝ้าระวังการก่อเหตุ ความรุนแรงในครอบครัวได้รวมถึงควรมีการส่งเสริมให้ผู้หญิงริเริ่มเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจให้แก่ผู้หญิงในชุมชน เช่น กรณีศึกษาที่รัฐบาลอินโดนีเซียได้มีการส่งเสริมศักยภาพสตรีจากภายในสู่ภายนอกเป็นผลดีซึ่งเกิดในวงกว้างและทำให้อินโดนีเซียเป็นสังคมที่รับฟังทุกปัญหาและมีการร่วมมือกันจากหลายหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นไปถึงระดับสากล เป็นต้น ดังนั้น หากประเทศไทยสามารถนำแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้ก็จะทำให้พื้นที่ภาคใต้หรือพื้นที่ที่มีปัญหาความรุนแรงในผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะถูกแก้ไขไปในทางที่ดียิ่งขึ้น